

VARJASI GYULA

A digitális kompetenciák megjelenése a zenepedagógiában

A számítógép és az internet használata folyamatosan bővíti az oktatás lehetőségeit, ugyanakkor az informatikai eszközök közvetlenül csak az informatikai tantárgyaknál jelentek meg korábban, illetve az iskolák és a pedagógusok csak korlátozottan használták a számítástechnika lehetőségeit. A zenepedagógusok új kihívások előtt állnak, mert korunk iskolás korú diákjai életét jelentős mértékben átszövi a digitális világ.

1. ábra. Kotta a tableten.

A digitális kompetencia már nem csak lehetőségként, hanem elvárásként jelenik meg az ének-zene tanításban. Fontos látni, hogy az ének-zene tanításban az információs és kommunikációs technológiák alkalmazása lemaradásban van az egyéb tantárgyakhoz képest.

2. ábra. Digitális kotta- és hangrögzítő.

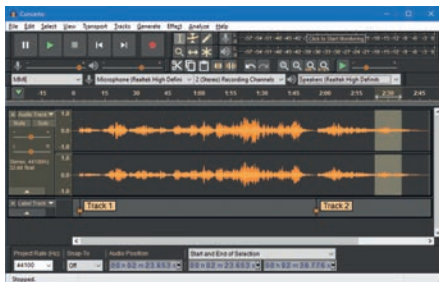
Az IKT-eszközök alkalmazása a digitális kompetencia fejlesztésén túl támogatja a motivációt. Tapasztalataim alapján az új módszertani elemek és a hagyományos módszerek közös alkalmazása növelheti az ének-zene tanulás és tanítás hatékonyságát. Egy 2012-es kutatásban a diákok 73%-a tartotta hasznosnak az internet használatát az órai zenehallgatáskor. (Buzás, 2012)

Korábbi kutatások az iskolai ének-zene oktatás következő hiányosságaira mutatnak rá:

1. általános motiválatlanság
2. jellemző a zenei képességekkel összefüggő negatív énkép és a fejlődés lehetőségével kapcsolatos negatív attitűd
3. korai, rendszeres zenei nevelés hiánya
4. a zenei fejlesztés személyiségre gyakorolt pozitív hatásainak kiaknázatlansága
5. a kottaolvasás elégtelen elsajátítása, alapkutatások, módszertani megújítás szükségesszerűsége
6. az oktatást segítő IKT-eszközök lehetőségeinek nem megfelelő kihasználása, ezekkel kapcsolatos tájékozatlanság.

Az SZTE JGYPK Ének-zene Tanszékén már 15 éves a zenei informatika oktatása. **Most néhány olyan számítógépes programot mutatok be, amelyek használata lehetővé teszi, hogy a jelen kor tanulóinak javuljon a zenei képessége.**

Több éve alkalmazzuk a nyílt forráskódú audio felvevő és szerkesztő programokat, pl. az Audacity, vagy a **GoldWave** szoftvert.

3. ábra. Audacity.

4. ábra. GoldWave.

A zenei koncertek és rendezvények digitális hangfelvétele az alábbi digitális hangrögzítő eszközökkel történik: a Zoom H6, a valaha készült legsokoldalúbb kézi hangfelvevő és az Edirol R-44, amely szintén hordozható professzionális, több csatornás felvevő.

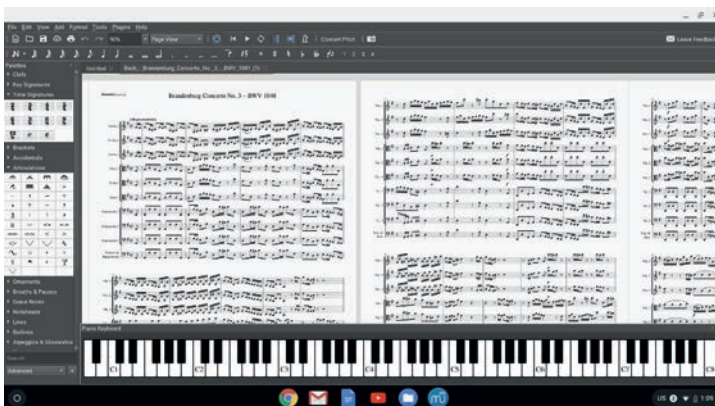

5. ábra. Zoom H6
többcsatornás hangfelvétel.

6. ábra. EDIROL R-44.

A MuseScore kottaszerkesztő program is nyílt forráskódú, amelynek ikonjai magyar nyelvre is beállíthatók.

7. ábra. MuseScore kottaszerkesztő program.

A zenetanulást és tanítást segítő digitális programok: tempó és hangmagasságmérő, amelyek már androidos tableteken és okostelefonokon is elérhetők:

8. ábra.

9. ábra.

A Zenesziget applikáció néhány képpel bemutatva:

10. ábra.

11. ábra.

Szegeden rendszeresen szerveznek digitális zenepedagógiai konferenciát, ahol többek között a kísérleti osztályok tanárai beszámolnak az eredményekről. A legutóbbi konferencia 2019. április 12-én és 13-án volt Szegeden a REÖK Palotában.

12. ábra.